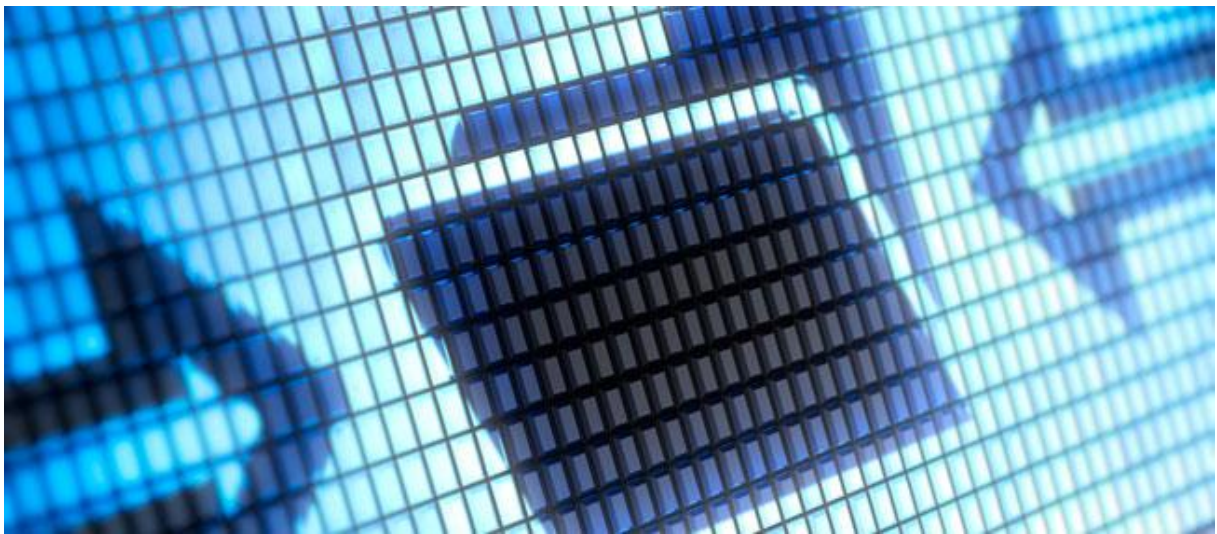

Levering en ontvangst

Procesbeschrijving levering en ontvangst in de bouw- en installatiesector

Datum: 1 oktober 2015, versienummer 2.0

Versiebeheer

Datum	Versie	Door	Toelichting wijzigingen
31 juli 2014	1.0	Kyra Blankenstein Jisca Kers Reinier Prenger Gabriel Sobrino Jan Westerkamp	- Eerste publicatie in nieuwe lay-out.
1 oktober 2015	2.0	Kyra Blankenstein Jan Westerkamp Rachel van Rhijn	- S@les eCom standaard vervangen voor SALES Standaard. - Toevoegen alinea 'coproductie' inleiding. - Sales in de Bouw vervangen voor Ketenstandaard Bouw en Installatie. - Overzetten in nieuwe sjabloon.

Inhoud

Inleiding	3
1. Procesgebieden.....	5
1.1 Berichten per procesgebied.....	5
1.2 Overzicht transacties en berichten	7
1.3 Levering en ontvangst	8
2. Gebruiksregels	11
2.1 Algemene regels	11
2.2 Gebruiksregels levering en ontvangst.....	15
3. Transactielevering en ontvangst.....	18
3.1 Overzicht.....	18
3.2 Spelregels van toepassing op alle transacties	18
3.3 Spelregels verzendbericht	19
4. Achtergrondinformatie verzendbericht	26
4.1 Goederen- en informatiestroom.....	26
4.2 Toepassen GS1 keys	27
4.3 Ladingdragers	30
4.4 Definities	30
5. Overige procesgebieden in de bouw- en installatiesector	34
5.1 Afstemming stamgegevens	34
5.2 Commerciële voorwaarden.....	35
5.3 Vraag- en aanbodsignalen	36
5.4 Financiële afhandeling	37

Inleiding

Deze handleiding bevat de algemene spelregels voor bedrijven uit de bouw en installatiesector die op ketenniveau gestandaardiseerde en elektronische berichten willen uitwisselen. Het is een sectorspecifiek basisdocument per procesgebied (afstemming van stamgegevens, commerciële voorwaarden, vraag- en aanbodsignalen, levering en ontvangst en financiële afhandeling) en bevat algemene informatie over elektronische communicatie en gebruiksregels. In de bouw en installatiesector wordt gebruik gemaakt van XML berichten.

Naast dit document zijn er handleidingen per procesgebied beschikbaar voor elektronische communicatie in de bouw en installatiesector. U vindt op onze website:

- Een technisch document per procesgebied (afstemming van stamgegevens, commerciële voorwaarden, vraag- en aanbodsignalen, levering en ontvangst en financiële afhandeling). Dit document bevat een functionele beschrijving per bericht waarin een overzicht van de gegevensgroepen en attributen voor een bericht is opgenomen. Daarnaast bevat het een technische beschrijving per bericht welke een vertaling is van de bovengenoemde functionele eisen naar het formaat GS1 XML en voorbeelden per bericht.
- Documentatie over de voorlaatste versie van de standaard.

Samenstellers

GS1 Nederland en Ketenstandaard Bouw en Installatie beheren gezamenlijk de SALES Standaard en faciliteren de Commissie Communicatie Standaards Bouw en installatie (CCSB&I).

Bedrijven uit de sector zijn vertegenwoordigd binnen deze CCSB&I, waarmee aansluiting op de informatiebehoefte van de sector gewaarborgd blijft.

Doel document

In dit document leest u welke overkoepelende afspraken zijn gemaakt binnen de branche over het gebruik van EDI (Electronic Data Interchange) die gelden voor de volgende procesgebieden:

- Afstemming van stamgegevens
- Commerciële voorwaarden
- Vraag- en aanbodsignalen
- Levering en ontvangst
- Financiële afhandeling

Dit document vormt een handleiding voor de implementatie van EDI in de bouw- en installatiesector. Een implementatiepartner kan u hierbij de juiste ondersteuning bieden. Op de website van [Ketenstandaard Bouw en Installatie](#) en [GS1 Nederland](#) vindt u implementatiepartners die ervaring hebben met het werken met de SALES Standaard.

De technische specificaties van het productgegevensbericht kunt u vinden in het document “BI_EDI_TechnischeSpecificatiesVerzendbericht”.

Coproductie

Dit document wordt gezamenlijk onderhouden door Ketenstandaard Bouw en Installatie en GS1 Nederland. De stichting Ketenstandaard Bouw en Installatie heeft als doel het verbeteren van de processen tussen bedrijven die werkzaam zijn in, leveren aan of afnemer zijn van de bouw- en installatiebranche. Hierbij staat het gebruik van ICT-toepassingen in de communicatie over inkoop/verkoop transacties centraal.

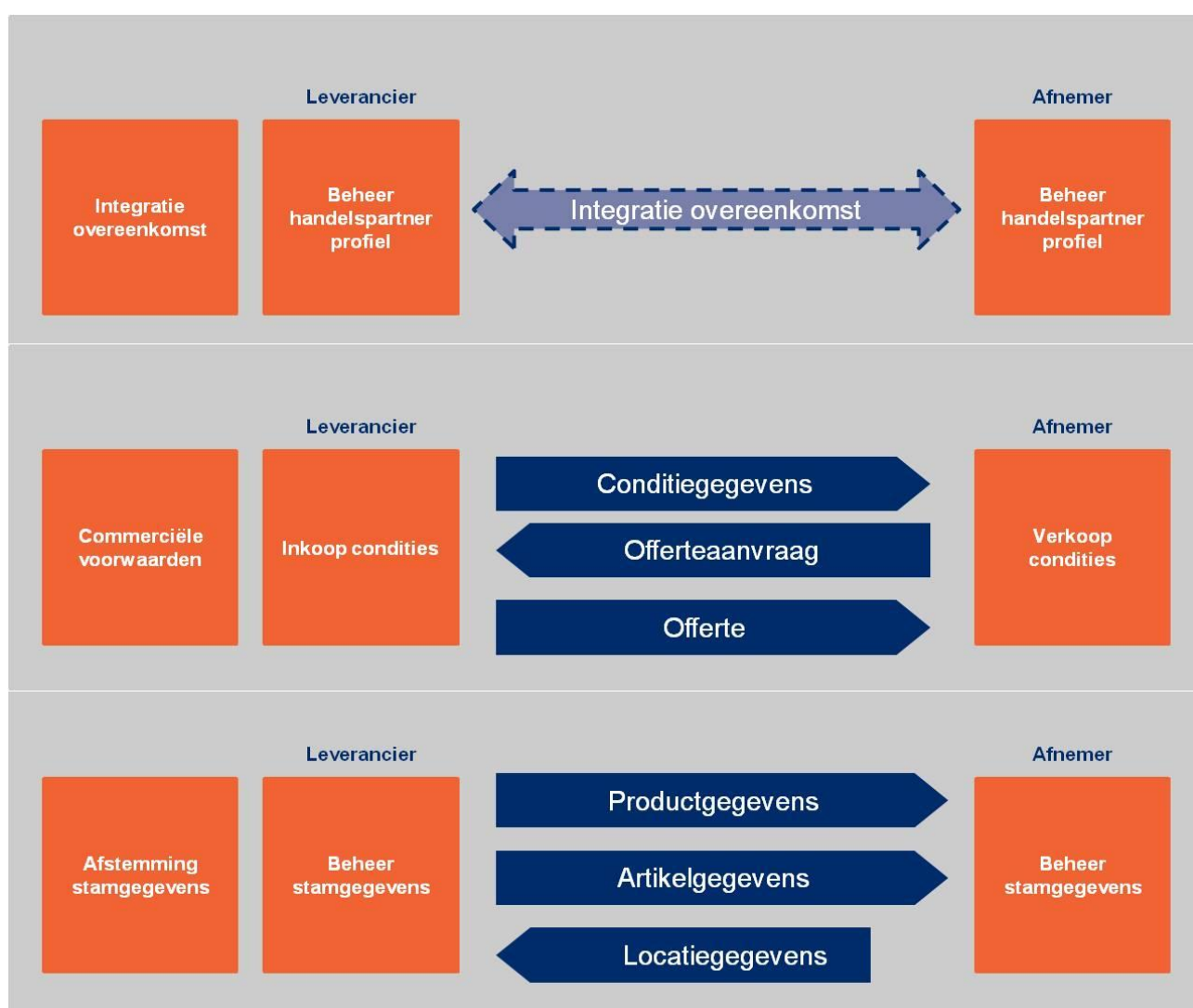
Voor vragen of opmerkingen over dit document kunt u contact opnemen met info@ketenstandaard.nl

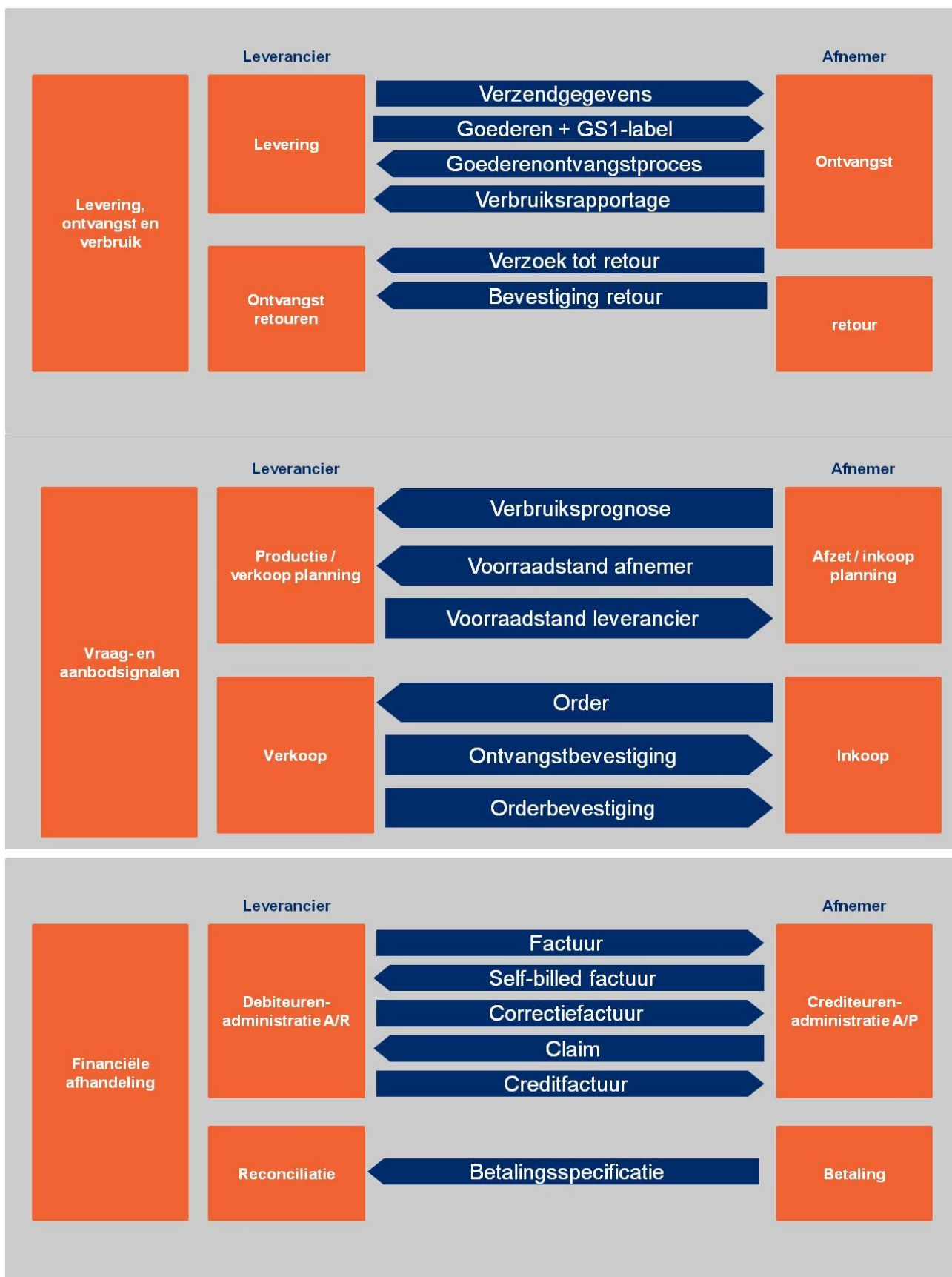
1. Procesgebieden

De handleiding voor de bouwen installatiesector ondersteunen de procesgebieden afstemming van stamgegevens, vraag- en aanbodsignalen, commerciële voorwaarden, levering en ontvangst en financiële afhandeling. Dit document is gericht op de regels en transacties van het proces “levering en ontvangst”.

1.1 Berichten per procesgebied

In onderstaand diagram ziet u welke berichten u binnen elk van de procesgebieden kunt gebruiken.

Figuur 1.1: berichten per procesgebied

1.2 Overzicht transacties en berichten

Onderstaand vindt u een overzicht van de aanwezige transacties met de daarbij behorende functionele berichtnaam en de namen zoals deze gebruikt worden binnen XML:

Transactie	Functionele berichtnaam	XML schemanaam
Afstemming stamgegevens	Productgegevens	Productgegevens_insbou004.xsd
Afstemming stamgegevens	Artikelbericht	Artikelbericht_insbou004.xsd
Commerciële condities	Conditiebericht	Conditiebericht_insbou004.xsd
Offertegegevens	Offerteaanvraag	Offerteaanvraag_insbou002.xsd
Offertegegevens	Offerte	Offerte_insbou002.xsd
Ordergegevens	Order	Order_insbou004.xsd
Ordergegevens	Orderbevestiging	Orderbevestiging_insbou004.xsd
Verzendingsgegevens	Verzendbericht	Verzendbericht_insbou004.xsd
Factuurgegevens	Factuur	Factuur_insbou004.xsd
Correctiefactuur	Factuur	Factuur_insbou004.xsd

Tabel 1.1: overzicht transacties en berichten

1.3 Levering en ontvangst

Onder 'levering en ontvangst' vallen de processen waarbinnen de leverancier en afnemer - steeds vaker in samenwerking met logistieke dienstverleners - de levering, ontvangst en eigendomsoverdracht van goederen en emballage (o.a. pallets, kratten) aansturen. De bouw en installatiesector kent distributiecentrumleveringen (D.C. levering), filiaal-leveringen/rechtstreekse zending en crossdock-leveringen. Backhauling (afhaalorder) kan in alle genoemde scenario's voorkomen. Hieronder worden de scenario's kort beschreven.

In alle onderstaande scenario's kunt u het verzendbericht gebruiken. Het verzendbericht wordt gebruikt voor het versturen van gegevens over de geleverde goederen tussen de leverende en de ontvangende partij.

1.3.1 D.C.-levering

Een D.C. levering (ook bekend als distributiecentrumlevering) is een distributiewijze waarbij de orders bij de leverancier en/of logistiek dienstverlener worden verzameld en naar het distributiecentrum van de ontvangende partij worden getransporteerd om daar in opslag te worden genomen. De eindbestemming (filiaal) van de goederen die worden geleverd is vooraf niet bekend bij de leverancier en/of logistiek dienstverlener.

1.3.2 Filiaallevering/Rechtstreekse zending

Een filiaallevering en rechtstreekse zending zijn distributiewijzen waarbij de filiaalorders bij de leverancier en/of op het distributiecentrum van de afnemer worden verzameld en direct naar het filiaal worden gereden.

1.3.3 Crossdock-levering

De crossdock-levering is een distributiewijze waarbij de goederen die in een verdeel-/distributiecentrum worden ontvangen niet in voorraad worden genomen, maar onmiddellijk gereed worden gemaakt voor verdere verzending.

De eindbestemming (het filiaal) van de goederen die worden geleverd, is vooraf bekend bij de leverancier en/of logistiek dienstverlener.

1.3.4 Backhauling (afhaalorder)

Een backhaul-levering staat ook bekend als een afhaalorder. Dit is een distributiewijze waarbij de orders bij een zendende partij worden verzameld maar waarbij het transport door de ontvangende partij wordt geregeld of uitgevoerd.

1.3.5 Berichten: proces levering en ontvangst

Binnen het procesgebied levering en ontvangst voor de bouw en installatiesector wordt het volgende bericht ondersteund:

- **VERZENDBERICHT:** een verzendbericht wordt gebruikt voor het versturen van gegevens over de te leveren goederen tussen de leverende en ontvangende partij.

1.3.6 Voordelen van inzet GS1 standaarden

Bij goederenontvangst spelen zowel de logistieke als de administratieve afhandeling een belangrijke rol. Toepassing van de AIDC- (unieke codering en scanning) en EDI standaarden (uitwisseling van elektronische berichten) van GS1 zal leiden tot efficiëntere goederenontvangst.

Voor de automatische verwerking van de gegevens van een zending goederen is het noodzakelijk dat in het voorafgaande proces:

- De stamgegevens op de plaats van goederenontvangst correct zijn;
- Informatie over de order aanwezig is op de plaats van goederenontvangst.

Met de inzet van het GS1 label en het verzendbericht (kunt u de goederenstroom op een efficiënte manier aan de informatiestroom koppelen. Op het GS1 label vermeldt u de GS1 verzendcode, ofwel de 'SSCC': Serial Shipping Container Code. Met deze code kunt u de verzendeenheid uniek identificeren. Doordat dezelfde code in het verzendbericht wordt vermeld, wordt zo de koppeling gelegd tussen de fysieke goederen en de bijbehorende informatie. Het verzendbericht wordt altijd vóór de fysieke zending van goederen verstuurd.

1.3.6.1 Planning van capaciteit van mensen en middelen

Door het versturen van het verzendbericht kan de ontvangende partij, voorafgaand aan de levering, de planning voor het goederenontvangstproces maken. Voor deze planning is informatie over de verwachte levering nodig, bijvoorbeeld:

- het verwachte tijdstip van levering;
- het aantal verzendeenheden;
- de te leveren colli (welke artikelen);
- het aantal colli;
- en (bij crossdock-levering) de eindbestemming van de goederen.

1.3.6.2 Controle bij inslag

Zijn de goederen en emballage die in het verzendbericht worden vermeld ook daadwerkelijk geleverd?

- Bij ontvangst kunt u direct constateren of een bepaalde verzendeenheid ontbreekt ten opzichte van het verzendbericht;
- Elke verzendeenheid heeft een unieke identificatie 'SSCC': Serial Shipping Container Code; voor meer informatie zie X. Hierdoor kunt u de levering van een
- 'verkeerde' verzendeenheid (die niet voorkomt in het verzendbericht) vaststellen;
- Als een verzendeenheid ontbreekt en de artikelen per verzendeenheid gespecificeerd zijn, is direct inzichtelijk welke artikelen niet geleverd zijn.

1.3.6.3 Handling

- Elke verzendeenheid heeft een unieke identificatie, de GS1 verzendcode (SSCC).
- Hierdoor kunt u per verzendeenheid bepalen hoe u deze wilt behandelen. Denk hierbij aan traceability aspecten, het first in first out-principe;
- De GS1 verzendcode (SSCC) kunt u tevens gebruiken om de verzendeenheid aan de voorraadlocatie in het distributiecentrum te koppelen;
- U hoeft niet de hele zending door te zoeken naar één specifiek artikel dat snel nodig is;

- Aan de hand van de GS1 verzendcode (SSCC) kan een verzendeenheid 'gecrossdocked' worden.
- Per GS1 verzendcode (SSCC) is de eindbestemming bekend;
- Daarnaast kunt u de GS1 verzendcode (SSCC) gebruiken in de communicatie over het verdere transport naar de eindbestemming. Dit maakt traceability mogelijk.

1.3.6.4 Administratieve verwerking

In uw systeem kunt u de informatie uit het verzendbericht over de geleverde goederen (welke goederen, emballage, aantallen, etc.) automatisch vergelijken met de gegevens uit het orderbericht. Ook kunt met de informatie uit het verzendbericht alvast een schaduwfactuur opbouwen ten behoeve van de financiële afhandeling.

2. Gebruiksregels

2.1 Algemene regels

In dit hoofdstuk leggen we uit hoe de verschillende berichten samenhangen en welke sectorbrede afspraken zijn gemaakt.

2.1.1 Gebruik GS1 codes

In het elektronisch berichtenverkeer wordt veelvuldig gebruik gemaakt van GS1 codes.

Met het GS1 codesysteem kunt u artikelen, adressen en verzendeenheden voorzien van een wereldwijd unieke identificatie. GS1 codes hebben altijd een vaste structuur.

- Aan elk product dat voor de eerste keer op de markt wordt gebracht wordt een eigen unieke GS1 artikelcode toegekend. De GS1 artikelcode wordt internationaal het Global Trade Item Number (GTIN) genoemd. In dit document gebruiken we de benaming GS1 artikelcode.
- Logistieke verzendeenheden codeert u met de zogenoemde GS1 verzendcode, ook wel bekend als de Serial Shipping Container Code (SSCC). Met deze code kunt u logistieke verzendeenheden, zoals pakketten, pallets en rolcontainers met goederen wereldwijd uniek coderen en identificeren.
- Adressen en locaties (bijvoorbeeld een fysieke locatie zoals een distributiecentrum of een administratieve locatie) kunt u voorzien van een GS1 code met behulp van de GS1 adrescode. Deze code wordt internationaal ook wel Global Location Number (afgekort GLN) genoemd.

Voor correcte elektronische communicatie is het belangrijk welke adresinformatie wordt gebruikt.

Voor de berichten order, orderbevestiging, verzendbericht en factuur geldt het volgende voor onderstaande adressen:

- Afnemer: verplicht.
- Leverancier: verplicht.
- Afleveradres: verplicht.
- Haaladres: verplicht bij backhauling.
- Eindbestemming: verplicht bij crossdocking.
- Factuuradres: verplicht in de factuur en verplicht in het orderbericht, indien de ontvanger van de factuur afwijkt van het afnemeradres.

2.1.2 Beschikbare berichten

De volgende berichten worden momenteel gebruikt in de bouw- en installatiesector:

- Productgegevensbericht (alleen in gebruik in de installatiesector).
- Artikelbericht.
- Conditiebericht.
- Offerteaanvraagbericht.
- Offertebericht.
- Orderbericht.

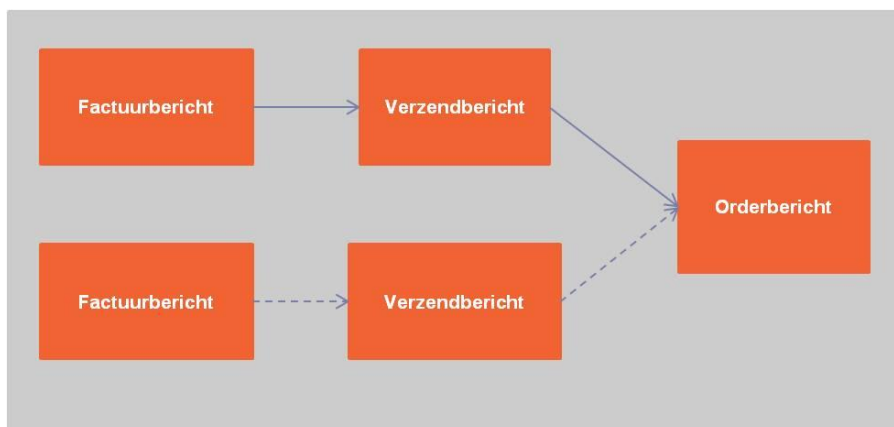
- Orderbevestigingsbericht.
- Verzendbericht.
- Factuurbericht.

2.1.2.1 Algemene regels over de samenhang tussen de berichten

In de bouw-en installatiesector zijn de volgende spelregels over de samenhang tussen de berichten vastgesteld:

- Er bestaat een één op één relatie tussen het orderbericht, het verzendbericht en het factuurbericht.
- Eén order leidt tot één orderbevestiging.
- Eén order leidt tot één of meerdere verzendberichten.
- Eén verzendbericht verwijst naar maximaal één order.
- In één vrachtauto kan meer dan één zending (en dus papieren pakbonnen) aanwezig zijn, bijvoorbeeld omdat:
 - De artikelen afkomstig zijn van meerdere orders.
 - De artikelen afkomstig zijn van meerdere magazijnen.
 - De artikelen verschillende eindbestemmingen hebben (bij crossdocking).
- Elke order leidt tot een verzendbericht en er wordt dus geen verzendbericht per zending verstuurd.
- Elk verzendbericht leidt tot één factuur (verzamelacturen zijn daarmee uitgesloten).
- Eén factuur verwijst naar maximaal één verzendbericht. Als dit niet mogelijk is omdat geen verzendbericht gebruikt is, wordt op kopniveau verwezen naar de order.
- Adressen die in de order worden gebruikt, moeten ook worden gebruikt in de orderbevestiging, het verzendbericht en de factuur. Hierbij geldt:
 - Bij een gewone levering is het afleveradres verplicht en bij backhauling is het haaladres verplicht;
 - In een factuur moet u ten opzichte van eerdere transactieberichten het factuuradres toevoegen;
 - Bij een correctiefactuur moet u dezelfde adressen gebruiken als in de oorspronkelijke factuur;

Hieronder vindt u een schematische weergave van de relatie tussen order, verzendbericht en factuur:

Figuur 2.1: relatie tussen order, verzendbericht en factuur

Om aan te geven dat bijvoorbeeld een factuur betrekking heeft op een bepaalde order zijn verwijzingen nodig. In onderstaande tabel zijn de verwijzingen tussen order, verzendbericht en factuur weergegeven:

Bericht	Order	Orderbevestiging	Verzendbericht	Factuur
Identificatie	Order nummer	Orderbevestigingsnummer	Verzendberichtsnummer	Factuurnummer
Mogelijke referenties		Ordernummer	Ordernummer	Ordernummer Verzendberichtsnummer Factuurnummer (te corrigeren factuur)

Tabel 2.1: verwijzingen tussen order, verzendbericht en factuur

2.1.2.2 Referenties: order, papieren pakbon, verzendbericht en factuur op kopniveau

Een bericht bestaat uit een algemeen gedeelte, meestal aangeduid met 'kopniveau', waarin gegevens die voor het gehele bericht gelden worden gespecificeerd. U kunt hierbij denken aan de GS1 adrescode (GLN) van de leverancier en de afnemer, het ordernummer en de aflevertijdstoppen. Daarnaast bestaat er een zogenaamd 'regelniveau' waarin de gegevens van een specifiek artikel en/of de verzendeenheid worden weergegeven. Een regel bevat de gegevens van één artikel en/of verzendeenheid, zoals de GS1 artikelcode (GTIN), de GS1 verzendcode (SSCC), geleverd aantal, houdbaarheidsdatum. Een bericht bevat vaak meerdere regels.

Uitgangspunten:

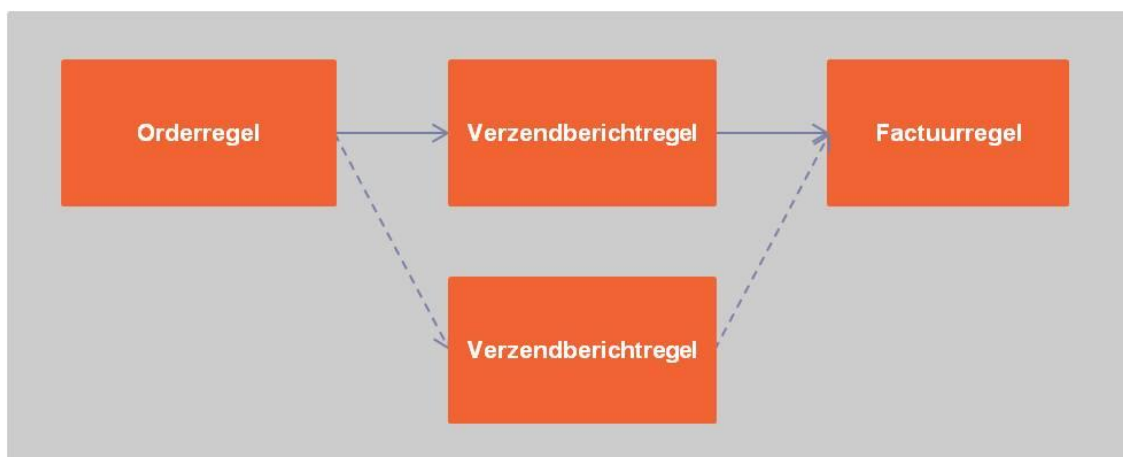
- Tussen de papieren pakbon en het verzendbericht bestaat een 1:1 relatie. Het verzendberichtsnummer is gelijk aan het nummer op de pakbon
- Tussen verzendbericht en factuur bestaat een 1:1 relatie. In de factuur wordt het (unieke) verzendberichtsnummer vermeld
- De zenders van het verzendbericht en de factuur kunnen verschillende partijen zijn. Dit komt bijvoorbeeld voor als een logistiek dienstverlener een deel van het proces uitvoert. De afzender van het bericht (bijvoorbeeld een logistiek dienstverlener) wordt geïdentificeerd met zijn GS1 adrescode (GLN) in de envelop van het bericht, en de partij namens wie hij het stuurt (de leverancier), staat als leverancier met zijn GS1 adrescode (GLN) in het bericht vermeld op kopniveau.

2.1.2.3 Referenties: order, papieren pakbon, verzendbericht en factuur op regelniveau

Uitgangspunten:

- Op regelniveau dient de GS1 artikelcode (GTIN) als het referentienummer tussen de verschillende berichten
- Wanneer de leverancier artikelen van één orderregel op meerdere ladingdragers uitlevert en indien de leverancier de informatie per Serial Shipping Container Code (SSCC) vermeldt, leidt dit in het verzendbericht tot meerdere regels. Ook wanneer de leverancier van een artikel verschillende batchnummers of houdbaarheidsdatum verstuurt kan één orderregel leiden tot meerdere regels in het verzendbericht;
- GS1 adviseert om de volgorde van vermelding van de regels op de papieren pakbon (de vrachtbrief) en binnen het verzendbericht aan elkaar gelijk te houden.

In onderstaande figuur is voor één artikel aangegeven wat de relaties zijn tussen order-, verzendbericht- en factuurregels:

Figuur 2.2: voorbeeld relaties tussen order-, verzendbericht en factuurregels voor één artikel

In het factuurbericht worden de verzendregels uit het verzendbericht bij voorkeur weer samengevoegd, mits de prijs en/of de promotievariantcode gelijk is.

Order	10 stuks GS1 artikelcode (GTIN) A
Verzendbericht	5 stuks GS1 artikelcode (GTIN) A met batch 20090131 5 stuks GS1 artikelcode (GTIN) A met batch 20090331
Factuur	10 stuks GS1 artikelcode (GTIN) A

Tabel 2.2: voorbeeld samenvoegen verzendregels in factuurbericht

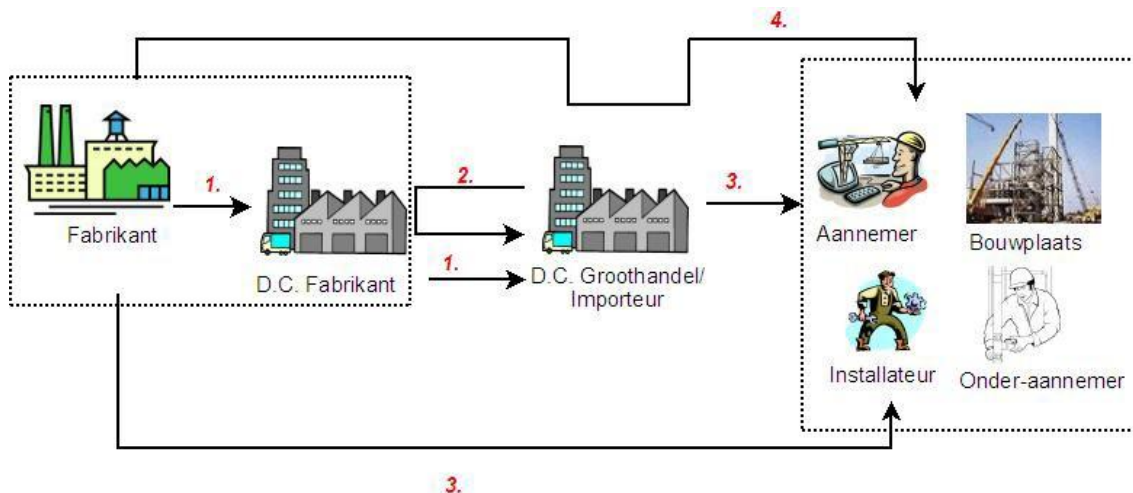
2.2 Gebruiksregels levering en ontvangst

In hoofdstuk 4 vindt u aanvullende informatie over de toepassing van GS1 standaarden op het procesgebied levering en ontvangst.

2.2.1 Overzicht

De volgende soorten leveringen gedefinieerd:

- Distributiecentrum levering (D.C levering) (1)
- Backhauling / Afhaalorder (2)
- Filiaallevering en rechtstreekse zending (3)
- Crossdock-levering (4)

Figuur 2.3: overzicht verschillende scenario's

Bovenstaand diagram brengt de scenario's in beeld. Backhauling of de afhaalorder is apart vermeld maar kan in alle genoemde scenario's voorkomen.

2.2.1.1 Distributiecentrumlevering (D.C.-levering)

Een D.C. levering is een distributiewijze waarbij de orders bij een zendende partij worden verzameld (bijvoorbeeld bij de fabrikant) en naar het distributiecentrum van een ontvangende partij (bijvoorbeeld de het D.C. van de groothandel) worden vervoerd om daar in opslag genomen te worden.

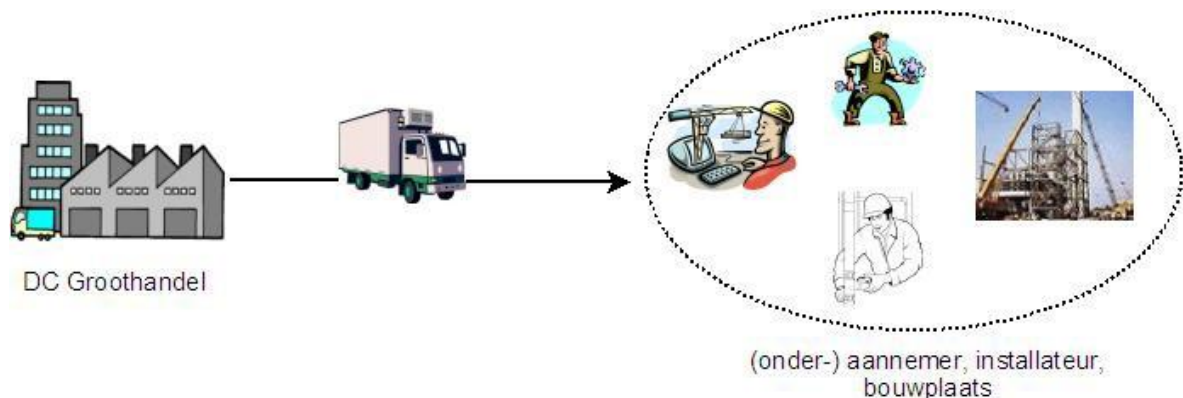

Figuur 2.4: distributiecentrum- levering

2.2.1.2 Filiaallevering en rechtstreekse zending

Filiaallevering

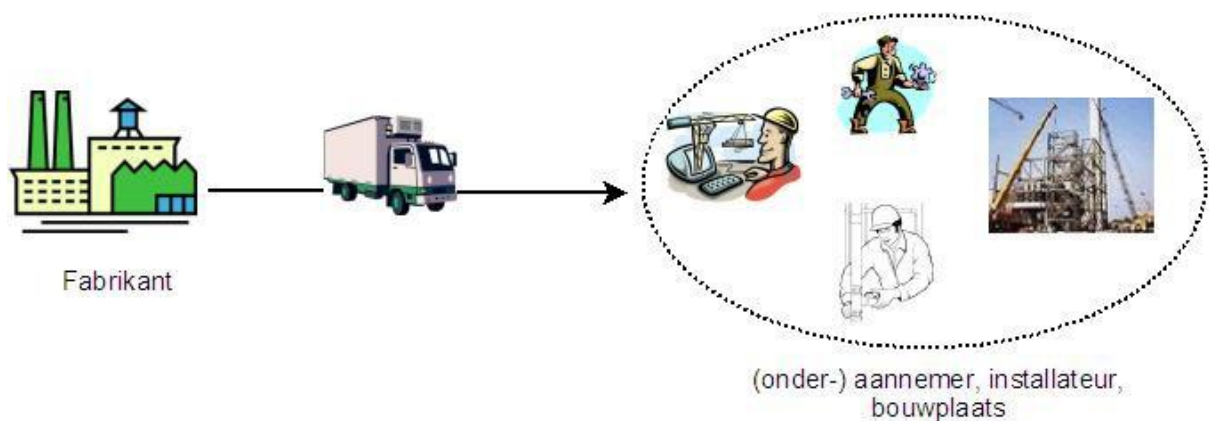
Een filiaallevering is een distributiewijze waarbij de filiaalorders (door de afnemer besteld bij de fabrikant) op het distributiecentrum van de groothandel worden verzameld en vervolgens aan de eindbestemming van de afnemer worden geleverd (onderaannemer, installateur of bouwplaats).

Figuur 2.5: filiaal – levering en rechtstreekse zending

Rechtstreekse zending

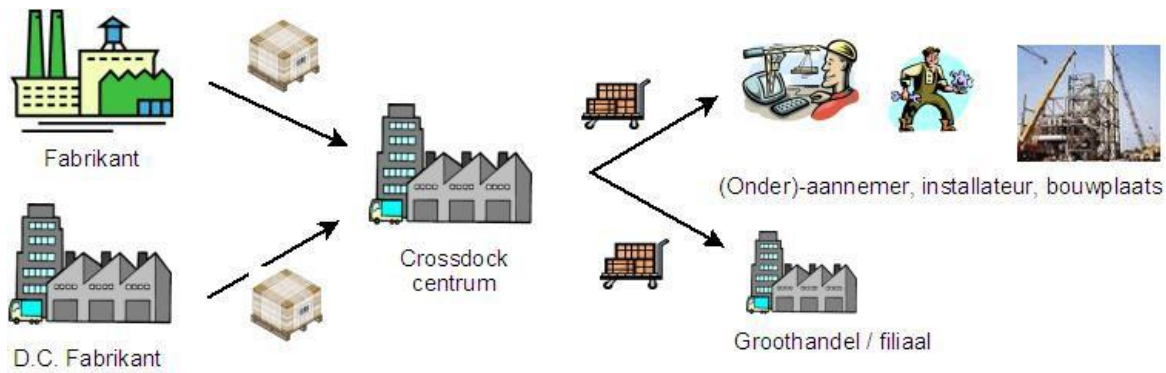
Een rechtstreekse zending is een distributiewijze waarbij de leverancier rechtstreeks levert aan het filiaal van de afnemer; de goederen worden dus niet eerst verzameld op het distributiecentrum van de groothandel/importeur.

Figuur 2.6: rechtstreekse zending

2.2.1.3 Crossdock-levering

Crossdocking is een distributiewijze waarbij de goederen in een crossdock (verdeel-/distributie) centrum worden ontvangen. Deze goederen worden echter niet in voorraad genomen, maar onmiddellijk gereed gemaakt voor verdere verzending. Crossdock-leveringen worden ook wel transitoleveringen genoemd.

Figuur 2.7: crossdock-levering

Bij crossdocking worden de orders bijvoorbeeld voor de filialen vooraf bij de leverende partij (bijvoorbeeld fabrikant, logistieke dienstverlener) verzameld en gegroepeerd per eindbestemming. Deze worden vervolgens naar het crossdock-centrum gereden om daar bij de vracht/zending voor de desbetreffende eindbestemming te worden gevoegd.

2.2.1.4 Backhauling/ Afhaalorder

Een backhaul-levering is een distributiewijze waarbij de orders bij een leverende partij worden verzameld en waarbij het transport door de ontvangende partij wordt geregeld of uitgevoerd. Na het ophalen van de goederen gaat men over tot een filiaallevering, DC-levering of een crossdock-levering. Backhauling herkent u in een bericht aan de indicatie backhauling. Deze indicatie geeft tevens aan dat een zending financieel als 'ex works/af fabriek' verwerkt moet worden.

3. Transactielevering en ontvangst

3.1 Overzicht

In deze paragraaf behandelen we de rollen, die alle transacties die te maken hebben met het verzendbericht c.q. het leveringsproces, uitvoeren.

Hieronder ziet u welke partijen welke rollen kunnen aannemen.

Leverancier:

- Fabrikant.
- Importeur.
- Groothandel.

Afnemer:

- Importeur.
- Groothandel.
- (Onder-) Aannemer.
- Installateur.

Verzendlocatie:

- DC Fabrikant.
- DC Importeur.
- DC Groothandel.

Afleverlocatie:

- Bouwplaats.
- DC Groothandel.
- Importeur.
- (Onder-) Aannemer.
- Installateur.

3.2 Spelregels van toepassing op alle transacties

In het leveringsproces gelden de volgende algemene spelregels:

- Een zending is een hoeveelheid goederen in één transportmiddel, die op één moment op één afleveradres door een transportmiddel wordt afgeleverd
- De partijen in de berichten zijn gelijk: de afnemer in het orderbericht is dezelfde afnemer als in het verzendbericht etc.
- De eenheid van het artikel in het verzendbericht moet gelijk zijn aan de eenheid waarin is besteld of bevestigd. Bijvoorbeeld: indien dozen zijn besteld, dan moeten in het verzendbericht ook dozen worden vermeld (en geen losse artikelen). Indien men afwijkt van de bestelde eenheid wordt de automatische vergelijking tussen de berichten bemoeilijkt.

3.2.1 Verloop van de transacties

In deze paragraaf gaan we in op de transacties verzendbericht en GS1 label. Deze verlopen op een eenduidige manier in het leveringsproces, ongeacht welk scenario van toepassing is.

De verzendlocatie:

- kent vanuit het informatiesysteem een GS1 verzendcode (SSCC) toe aan de verzendeenheid (bijvoorbeeld een pallet);
- brengt de GS1 verzendcode (SSCC) als barcode aan op de verzendeenheid door middel van een GS1 label;
- zendt het verzendbericht naar de ontvanger. Het verzendbericht bevat de GS1 verzendcodes (SSCC's) en alle andere gedetailleerde informatie over de levering.

De afleverlocatie:

- ontvangt en verwerkt het verzendbericht;
- ontvangt de verzendeenheden;
- scant de GS1 verzendcode (SSCC) op het GS1 label dat op de verzendeenheden is geplaatst;
- legt in het informatiesysteem de koppeling tussen de gescande verzendeenheid en de informatie over de verzendeenheid in het verzendbericht;
- controleert de levering en plaatst de goederen in opslag.
- registreert eventuele verschillen met de fysieke levering en meldt dit aan de leverancier.

3.3 Spelregels verzendbericht

3.3.1 Algemene spelregels

- U verstuurt per zending één verzendbericht. Uitzondering op deze regel is de situatie waarbij de zending niet in één transportmiddel past. In dat geval verzendt u aparte verzendberichten per transportmiddel;
- U verstuurt per zending een verzendbericht, ook als u meerdere zendingen voor dezelfde bestemming uitlevert;
- U verstuurt het verzendbericht nadat de deuren van het transportmiddel gesloten zijn, zodat de gegevens in het verzendbericht overeenkomen met de fysiek geladen goederen;
- Als de zending plaatsvindt naar aanleiding van een order, moet u het ordernummer opnemen in het verzendbericht;
- De afnemer & leverancier óf zender & ontvanger moeten als paar verplicht worden ingevuld in het verzendbericht. Daarnaast moet het goederenontvangstbericht altijd dezelfde partijen als het verzendbericht bevatten;
- Het nummer van de papieren pakbon en het verzendberichtsnummer moeten identiek zijn;
- U vermeldt het afleveradres in het verzendbericht. Alleen in geval van backhauling is dit niet van toepassing (wel een eventueel afhaaladres).

3.3.1.1 Meerdere orders in één zending

Het komt voor dat meerdere orders voor dezelfde afnemer in dezelfde zending worden geleverd. In dit geval geldt:

- Voor elke order verstuurt u een verzendbericht;
- Indien goederen uit meerdere orders op één ladingdrager staan, geldt bovenstaande regel ook. De ladingdrager zelf moet u dan in één van deze verzendberichten opnemen om dubbeltelling te voorkomen.

3.3.1.2 Noodprocedure

Bilateraal moeten zender en ontvanger van de goederen afspraken maken over een noodprocedure voor het geval dat het verzendbericht niet (tijdig) beschikbaar is. Als het verzendbericht niet beschikbaar is op het moment van de ontvangst van de goederen, moet de ontvangende partij het nummer van de pakbon in zijn ontvangststelsel registreren zodat factuur-matching mogelijk is. Op deze manier kunt u in ieder geval de zending in ontvangst nemen.

3.3.2 Spelregels voor afleverdatum en –tijd

- U moet een afleverdatum/tijd op het afleveradres weergeven als hierover geen vaste afspraken gemaakt zijn met uw handelspartners. U kunt daarbij kiezen voor:
 - Geplande leverdatum/-tijd;
 - Vroegste én laatste leverdatum/-tijd (bloktijd). Door deze combinatie wordt levering in een bepaald tijdvenster aangegeven. De voorkeur gaat uit naar deze bloktijd, omdat dit de meest flexibele optie is.
- Als het door u geleverde artikel afwijkt van het oorspronkelijk bestelde artikel, moet u naast de GS1 artikelcode (GTIN) van het geleverde artikel, ook de GS1 artikelcode (GTIN) van het oorspronkelijke artikel vermelden;
- U vermeldt de primaire en secundaire ladingdragers in het verzendbericht. Indien er statiegeld op de ladingdragers zit, vermeldt u deze ladingdragers ook als artikelregels in het verzendbericht om matching met de factuur mogelijk te maken.

3.3.2.1 Weergave aflevertijdstip middernacht

- De waarde 24.00 is bij een afleverlevertijdstip alleen toegestaan indien het einde van de dag wordt bedoeld;
- De waarde 00.00 is bij een afleverlevertijdstip alleen toegestaan indien het begin van de dag wordt bedoeld.

3.3.3 Welke structuur kiest u?

Het verzendbericht biedt de mogelijkheid om gedetailleerde informatie over een zending naar de ontvanger van de zending te sturen. Deze gedetailleerde informatie bestaat uit informatie over de artikelen die geleverd worden (en die besteld zijn door de afnemer) en uit logistieke informatie: op welke ladingdrager deze artikelen worden geleverd.

Er zijn drie manieren om deze informatie in het verzendbericht op te nemen. U kunt kiezen uit de volgende opties:

- Optie 1: alleen artikelinformatie;
- Optie 3: artikelinformatie en ladingdrager informatie gespecificeerd per verzendeenheid GS1 verzendcode (SSCC).

Als u traceability en logistieke processen optimaal wilt ondersteunen is, kunt u het best kiezen voor optie 3.

Let op: optie 2 (EANNL2) komt niet voor in XML en is dus niet van toepassing.

In de onderstaande tabel lichten we de drie opties toe aan de hand van een voorbeeld. In het voorbeeld gaan we uit van een levering van 48 artikelen A en 20 artikelen B op 2 europallets. Op de eerste pallet staan 34 artikelen A, op de tweede pallet staan 14 artikelen A en 20 artikelen B.

Optie	Soort	Toelichting	Uitwerking
Optie 1 (EANNL 1)	Alleen artikelinformatie	Artikelinformatie in detail. Er wordt geen ladingdragerinformatie opgenomen	Zending - 48 stuks <gtinA> - 20 stuks <gtinB>
Optie 3 (EANNL 4)	Artikel- en ladingdragerinformatie per GS1 verzendcode (SSCC)	Artikelinformatie en ladingdrager informatie per verzendeenheid (GS1 verzendcode)	Zending - <sscc1> - 1 europallet - 34 stuks <gtinA> - <sscc2> - 1 europallet - 14 stuks <gtinA> - 20 stuks <gtinB>

Tabel 3.1: voorbeeld verschillende opties voor de structuur

3.3.3.1 Hoe gaat u om met de verschillende opties?

Doordat er verschillende opties zijn, bestaat het risico dat er implementatieverschillen ontstaan tussen afnemer en leverancier. Bijvoorbeeld wanneer een afnemer de optie 'Alleen artikelinformatie' heeft ingebouwd en zijn leverancier de optie 'Artikel- en ladingdragerinformatie per GS1 verzendcode (SSCC)'.

Hiervoor geldt de volgende brancheafspraken:

- De leverancier bepaalt welke optie hij wil hanteren. Wanneer de leverancier bijvoorbeeld optie 3 gebruikt en de afnemer optie 1 kan ontvangen in zijn systeem, dan moet hij deze gedetailleerde weergave omzetten in een meer globale weergave.

Op deze manier kan de leverancier voor alle afnemers dezelfde optie inzetten.

3.3.3.2 Nesting

Een speciaal geval van optie 3 'artikel- en ladingdragerinformatie per SSCC' treedt op bij mixed rollies. Hierbij komen meerdere GS1 verzendcodes (SSCC's) voor per rolly. Er wordt dan gebruik gemaakt van een extra niveau om aan te geven welke GS1 verzendcodes (SSCC's) bij elkaar op één rolly staan. Dit noemt men "nesting". Zie ook de voorbeelden die zijn opgenomen in de invoeringsconventies voor het proces levering & ontvangst.

3.3.4 Spelregels bij backhauling

- In geval van backhauling neemt u de indicatie 'Backhauling' op in het verzendbericht. Zo weet de ontvangende partij dat hij het transport van de goederen moet uitvoeren;
- Bij backhauling vermeldt u het haaladres in het verzendbericht;
- Bij backhauling interpreteert u de afleverdatum/tijd als de datum/tijd waarop de ontvangende partij de goederen ophaalt bij het haaladres.

3.3.5 Spelregels bij crossdocking

Er worden drie verzendberichten verstuurd in geval van crossdocking:

- A. De leverancier verstuurt een verzendbericht naar de eindbestemming
- B. De leverancier verstuurt een verzendbericht naar het crossdock-centrum
- C. Vanuit het crossdock-centrum wordt een verzendbericht naar de eindbestemming verstuurd

A. Leverancier naar eindbestemming

- U vermeldt de geleverde artikelen en de secundaire ladingdragers. Eventueel kunt u naast de GS1 artikelcode (GTIN) aanvullende artikelgegevens vermelden, zoals: THT-datum, batchnummer;
- U vermeldt de primaire ladingdragers niet. Vooraf is namelijk niet bekend aan welke eindbestemming de primaire ladingdrager wordt geleverd;
- U neemt de GS1 adrescode (GLN) van de eindbestemming op in het verzendbericht;
- U vermeldt verplicht de afleverdatum/ tijd 'eindbestemming', de afleverdatum/tijd 'afleveradres' is optioneel.

B. Leverancier naar crossdock-centrum

- U stuurt het verzendbericht voor het crossdock-centrum voor één totale zending.
- De zending moet in één vrachtwagen vanaf één locatie aan één crossdock-centrum zijn uitgeleverd; in dit geval is de GS1 adrescode (GLN) van het afleveradres gelijk aan het crossdock-centrum.
- U neemt de GS1 adrescode (GLN) van de eindbestemming op in het verzendbericht;
- De zending kan meerdere verzendeenheden bevatten die voor verschillende eindbestemmingen bestemd zijn. De adrescodes van de eindbestemming geeft u in dit geval op het niveau van de verzendeenheid weer;
- U vermeldt de geleverde artikelen en de secundaire ladingdragers met indicatie 'levering zonder eigendomsoverdracht'. De goederen en secundaire ladingdragers worden niet gefactureerd aan het crossdock-centrum;
- U vermeldt de primaire ladingdragers. De primaire ladingdragers worden wel gefactureerd aan het crossdock-centrum;
- U vermeldt verplicht de afleverdatum/ tijd 'eindbestemming'. Wanneer er sprake is van meerdere eindbestemmingen, vermeldt u deze per verzendeenheid. De afleverdatum/tijd 'afleveradres' is optioneel.

C. Crossdock-centrum naar eindbestemming

- U vermeldt de geleverde artikelen en de secundaire ladingdragers met indicatie 'levering zonder eigendomsoverdracht'. De goederen en secundaire ladingdragers worden niet gefactureerd door het crossdock-centrum;
- U vermeldt de primaire ladingdragers. De primaire ladingdragers worden wel gefactureerd door het crossdock-centrum;
- Het crossdock-centrum mag in één zending verschillende leveringen voor dezelfde eindbestemming combineren. Bijvoorbeeld goederen uit een crossdock-levering met goederen uit een DC- voorraad. In het verzendbericht krijgen dan de geleverde artikelen en de secundaire ladingdragers alleen voor het crossdock-gedeelte een indicatie 'levering zonder eigendomsoverdracht'.

3.3.5.1 Homogene/heterogene ladingdragers

- Indien de gehele ladingdrager bestemd is voor dezelfde eindbestemming, kent u één GS1 verzendcode (SSCC) toe, ongeacht of het om een homogene of heterogene ladingdrager gaat. De GS1 verzendcode (SSCC) kent u bij crossdock-leveringen namelijk op eindbestemmingniveau toe;
- Ook plaatst u de GS1 adrescode (GLN) van de eindbestemming op het GS1 label.
- Op deze manier is het voor de ontvangende partij mogelijk het crossdock-proces met behulp van scanning af te handelen.

3.3.5.2 Sandwich-pallets

Bij crossdocking wordt vaak gebruik gemaakt van sandwich-pallets om de goederen per eindbestemming te groeperen. Deze worden verder als losse homogene of heterogene ladingdragers behandeld, met een GS1 verzendcode (SSCC) per laag in plaats van de hele pallet. Het is niet mogelijk uit het verzendbericht af te leiden dat deze lagen gestapeld zijn binnen één sandwich-pallet.

3.3.6 Spelregels bij DC-levering

3.3.6.1 Homogene ladingdragers

- Op het GS1 label van een homogene ladingdrager brengt u minimaal een GS1 artikelcode (GTIN) van de handelseenheid, de hoeveelheid en een GS1 verzendcode (SSCC) aan;
- Als u vooraf geen verzendbericht verstuurt naar de afnemer, moet u op de GS1 labels die u op de ladingdrager aanbrengt in ieder geval de hoeveelheid, de THT of TGT-datum en het batch-/lotnummer aanbrengen;
- Op het GS1 label van een homogene ladingdrager die deel uitmaakt van een sandwichpallet moet u per laag minimaal een GS1 artikelcode van de handelseenheid, hoeveelheid en de GS1 verzendcode (SSCC) op het GS1 label plaatsen.

3.3.6.2 Heterogene ladingdragers

- Op het GS1 label van een heterogene ladingdrager brengt u alleen een GS1 verzendcode (SSCC) aan. Door de verscheidenheid aan artikelen is het niet mogelijk om aanvullende productinformatie te vermelden.

3.3.6.3 Sandwich-pallets

- Sandwichpallets worden als losse homogene of heterogene ladingdragers behandeld. Het is dus niet mogelijk uit het verzendbericht af te leiden dat deze pallets gestapeld zijn.

3.3.7 Spelregels bij filiaallevering en rechtstreekse zending

3.3.7.1 Homogene/heterogene ladingdragers

- Bij filiaallevering wordt vaak gebruik gemaakt van heterogene pallets of rolcontainers. Hier volstaat één GS1 verzendcode (SSCC) voor de hele ladingdrager;
- Op het GS1 label van de ladingdrager plaatst u minimaal een GS1 verzendcode (SSCC).

3.3.8 Spelregels GS1 label en het verzendbericht

Het doel van een GS1 label is duidelijke en precieze informatie te verschaffen over de verzendeenheid (ladingdrager, fust) waarop het label bevestigd is, en de artikelen binnen deze verzendeenheid. Op het GS1 label wordt onder meer de SSCC opgenomen, welke ook in het verzendbericht is opgenomen.

Door het scannen van een GS1 (pallet)label (de SSCC) in combinatie met het versturen van het verzendbericht kost het lossen van vrachtwagens veel minder tijd en is direct bekend wat er is geleverd. Het goederenontvangstproces hiermee aanzienlijk sneller en betrouwbaarder verlopen.

Meer informatie over het gebruik van het palletlabel in combinatie met het GS1 label is via de [website van GS1 Nederland](#) beschikbaar.

3.3.8.1 Aantal labels

- U brengt één label aan op een rollende ladingdrager (o.a. rolcontainer, roly);
- U brengt twee labels aan op een niet-rollende ladingdrager (o.a. pallet): één op de korte zijde en één op de lange zijde;
- U brengt drie labels aan op een niet-rollende ladingdrager bij automatisch lossen:
- twee op de korte zijden en één op de lange zijde.

3.3.8.2 Plaats van het label

- U brengt bij primaire ladingdragers hoger dan 1 meter het GS1 label tussen 400-800 mm vanaf de onderkant van de ladingdrager aan;
- Bij primaire ladingdragers lager dan 1 meter plaatst u het GS1 label op minimaal 32 mm vanaf de onderkant van de pallet.

3.3.8.3 Algemeen

- Voor plaatsing van de GS1 verzendcode (SSCC) op het label op ladingdragers, zie hoofdstuk 4.

4. Achtergrondinformatie verzendbericht

4.1 Goederen- en informatiestroom

4.1.1 Relatie goederen- en informatiestroom

Bedrijven krijgen steeds meer te maken met nationale en internationale regelgevingen op het gebied van productaansprakelijkheid. Hierbij is het essentieel om een eenduidige link te kunnen leggen tussen de fysieke goederenstroom en de daaraan gekoppelde informatiestroom.

Op de verzendeenheden in de goederenstroom is de GS1 verzendcode (SSCC) aangebracht in een GS1-128 symbool. Het verzendbericht bevat gedetailleerde informatie over deze verzendeenheden. De verzendende partij zorgt ervoor dat het verzendbericht aanwezig is bij de ontvanger ruim vóórdat de verzendeenheden met de bestelde artikelen aankomen. De ontvanger scant de verzendeenheid en maakt via de uniek identificerende GS1 verzendcode (SSCC) een koppeling tussen het verzendbericht en de binnengekomen verzendeenheid. Door informatie zoals soort en aantal artikelen, batchnummer en houdbaarheidsdatum mee te sturen naar uw handelspartners wordt inzichtelijk welke artikelen zich waar in de keten bevinden.

De volgende stappen zijn nodig om bij leverancier en afnemer om de relatie tussen goederenstroom en verzendbericht te kunnen leggen met behulp van een GS1 verzendcode (SSCC):

Bij de leverancier:

- Toekennen vanuit het informatiesysteem van een GS1 verzendcode (SSCC) aan de beladen verzendeenheid;
- De GS1 verzendcode (SSCC) als barcode aanbrengen op de verzendeenheid;
- Het verzendbericht verzenden naar de afnemer. Het verzendbericht bevat verzendcodes en alle andere gedetailleerde informatie over de levering;
- Vervolgens vindt de levering plaats.

Bij de afnemer:

- De afnemer ontvangt en verwerkt het verzendbericht;
- Ontvangst van de goederen;
- Scanning van de GS1 verzendcode (SSCC);
- Het informatiesysteem legt de koppeling tussen de gescande verzendeenheid en de gedetailleerde beschrijving van de verzendeenheid in het verzendbericht.

4.2 Toepassen GS1 keys

4.2.1 Relatie GS1 artikelcode (GTIN) en GS1 verzendcode

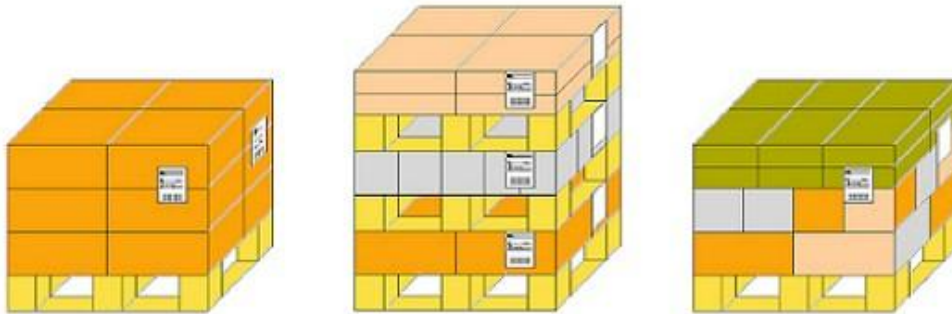
De GS1 artikelcode (GTIN) en de GS1 verzendcode (SSCC) zijn beide identificerende codes. Ze hebben echter een verschillende betekenis: de GS1 artikelcode (GTIN) identificeert een (handels)eenheid, de GS1 verzendcode (SSCC) identificeert een logistieke eenheid (zending). In onderstaande tabel zijn de verschillen tussen GS1 artikelcode (GTIN) en GS1 verzendcode (SSCC) op een rijtje gezet.

GTIN: Global Trade Item Identifier	SSCC: Serial Shipping Container code
De GS1 artikelcode (GTIN) identificeert een artikel. Verschillende exemplaren van hetzelfde artikel hebben dezelfde GS1 artikelcode (GTIN). Aan de GS1 artikelcode valt niet af te leiden of er bijvoorbeeld een ander batchnummer aanwezig is.	Een GS1 verzendcode (SSCC) identificeert een verzendeenheid. Een verzendeenheid kan een groepering zijn van: - één artikelsoort, die als geheel of gedeelte getransporteerd wordt, bijvoorbeeld een volle pallet, een palletlaag of een aantal artikelen binnen een palletlaag - één of meer, al dan niet verschillende, artikelen die tot een eenheid als geheel wordt getransporteerd, bijvoorbeeld een volle pallet of een rolcontainer. Elke individuele verzendeenheid heeft een eigen unieke GS1 verzendcode (SSCC).
Zender en ontvanger stemmen onderling de te gebruiken GS1 artikelcodes (GTIN) af.	De GS1 verzendcode (SSCC) is van tevoren niet bekend bij de ontvanger. De zender communiceert deze via het verzendbericht naar de ontvanger.
De GS1 artikelcode (GTIN) staat als barcode in GS1-13 / DUN14-formaat op het artikel	De GS1 verzendcode staat als barcode in GS1-128 formaat op de verzendeenheid.
De GS1 artikelcode (GTIN) kan van het begin tot het einde van de keten gebruikt worden	De GS1 verzendcode (SSCC) wordt gedurende de 'levensduur' van de verzendeenheid gebruikt. Als de verzendeenheid wordt 'uitgepakt' (bijvoorbeeld bij inslag) vervalt de bijbehorende GS1 verzendcode (SSCC)
Een GS1 artikelcode (GTIN) kunt u hergebruiken na een periode van 4 jaar na de laatste uitlevering aan een afnemer.	Een GS1 verzendcode (SSCC) kunt u hergebruiken na een periode van één jaar.

Tabel 4.1: Relatie GS1 artikelcode (GTIN) en GS1 verzendcode

4.2.2 Toekennen van GS1 verzendcode (SSCC)

Voor logistieke afhandeling en traceability doeleinden wordt de GS1 verzendcode (SSCC) toegekend op basis van meerdere onderscheidende attributen. Voor traceability is bijvoorbeeld, naast de GS1 artikelcode (GTIN), het batchnummer van belang. Voor logistieke afhandeling kan het handig zijn de goederen te labelen naar expiratedatum, land van oorsprong etc. Bij leveringen naar filialen kan meestal worden volstaan met één GS1 verzendcode (SSCC) per ladingdrager (met heterogene inhoud), omdat de leverancier of het DC dan zorg draagt voor traceability.

Figuur 4.1: Toekennen van GS1 verzendcode (SSCC)

Bij de eerste ladingdrager is sprake van een homogene pallet. De ladingdrager bevat één soort artikel en alle artikelen hebben dezelfde GS1 artikelcode (GTIN). Het geheel aan artikelen (de verzendeenheid) wordt voorzien van één unieke GS1 verzendcode (SSCC).

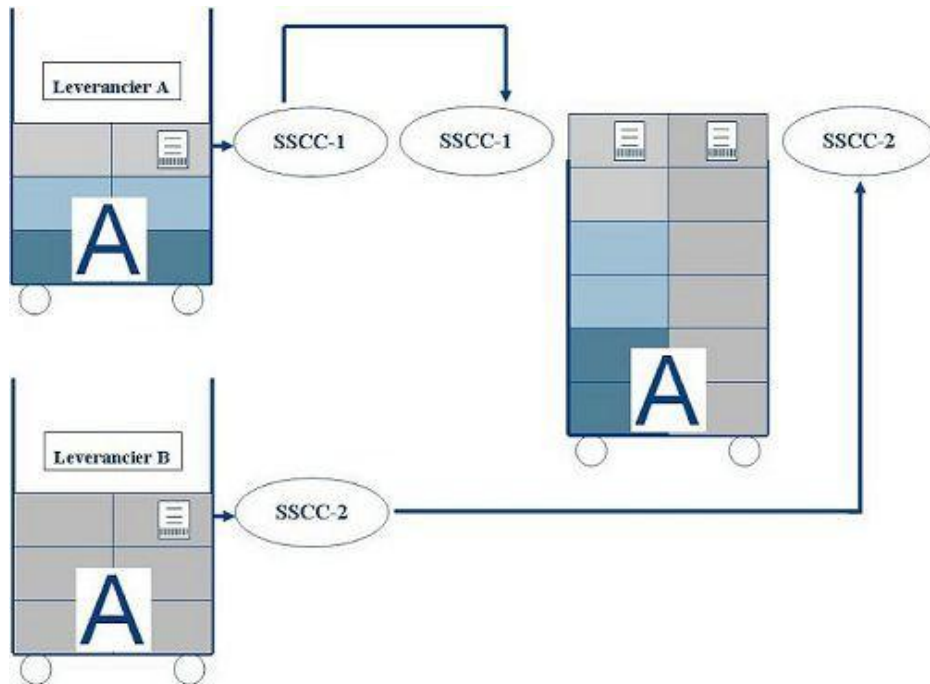
Bij de tweede ladingdrager is sprake van een sandwichpallet. Elke laag bestaat uit een aantal omverpakkingen van één soort artikel voorzien van dezelfde GS1 artikelcode (GTIN). De ladingdragers zorgen voor de fysieke scheiding tussen de verschillende artikelen. Iedere laag krijgt één unieke GS1 verzendcode (SSCC).

Bij de derde ladingdrager is sprake van een heterogene pallet, ook wel bekend als bonte of mixed pallet. Op de pallet staan diverse artikelen met verschillende GS1 artikelcodes (GTIN). Het geheel aan artikelen (verzendeenheid) krijgt één unieke GS1 verzendcode (SSCC).

4.2.3 Toekenning GS1 verzendcode (SSCC) bij Crossdocking

Bij crossdock-leveringen ontvangt de leverancier orders van de afnemer, waarin is aangegeven wanneer de goederen op welk crossdock-punt moeten worden afgeleverd.

Daarnaast staat de uiteindelijke eindbestemming van de goederen ook in de order vermeld. Per order creëert de leverancier een of meer verzendeenheden. Iedere verzendeenheid wordt geïdentificeerd met een GS1 label met GS1 verzendcode (SSCC). Een gelabelde verzendeenheid zal in de gehele afleverketen tot aan de eindbestemming (in onderstaande figuur "A" genoemd) als integraal geheel blijven bestaan, inclusief het GS1 label zelf.

Figuur 4.2: toekenning GS1 verzendcode (SSCC) bij Crossdocking

Per primaire ladingdrager worden goederen voor één of meerdere eindbestemming(en) aangeleverd. Op het crossdock-centrum worden de verzendeenheden (van verschillende leverende partijen) per eindbestemming gegroepeerd. De GS1 verzencodes (SSCC's) van de verzendeenheden worden één op één overgezet naar de primaire ladingdrager voor de uiteindelijke eindbestemming. Er worden dus geen nieuwe GS1 verzencodes (SSCC's) toegekend.

4.3 Ladingdragers

4.3.1 Ladingdragers bij crossdocking

Om de crossdock-goederen efficiënt te kunnen vervoeren, moet een zendende partij regelmatig ladingdragers aan de levering toevoegen. We onderscheiden twee typen ladingdragers:

- Primaire ladingdragers, dit zijn o.a. pallets, (rol-)containers, roly's en dolly's.
- Secundaire ladingdragers, dit is niet-artikelgebonden emballage zoals kratten, (bijvoorbeeld CBL en EPS)

Ladingdragers kunnen deels aan een individuele filiaal-order worden toegewezen, bijvoorbeeld CBL-fusten waarin artikelen voor één filiaal-order zitten. Deze secundaire ladingdragers maken daarom deel uit van de verzendeenheid die voor de filiaal-order is geproduceerd. Dit geldt echter niet altijd voor alle ladingdragers. Een leverancier kan bijvoorbeeld één rolcontainer gebruiken als drager van (kleine) verzendeenheden voor meerdere filialen. Op het crossdock-centrum zullen de individuele verzendeenheden van deze rolcontainer afgestapeld worden en naar de diverse filialen worden doorgezet. De rolcontainer zelf blijft dan achter op het crossdock-centrum en wordt zodoende eigendom van het crossdock-centrum. De leverancier zal deze primaire ladingdragers dan ook aan het crossdock-centrum factureren.

4.4 Definities

4.4.1 Backhauling (afhaalorder)

Backhauling staat ook bekend als afhaalorder. In dit scenario worden de goederen door of namens de afnemer opgehaald bij de leverancier. De afnemer organiseert het transport. Bij backhauling vindt de eigendomsoverdracht van de goederen plaats bij de leverancier.

4.4.2 Besteleenheid

De eenheid waarin het artikel wordt besteld bij de leverancier.

4.4.3 Crossdock

Logistiek concept waarbij goederen worden geleverd aan een distributiecentrum, verpakt per eindbestemming. De goederen worden niet in voorraad genomen, maar direct doorgeleverd naar de betreffende eindbestemming. Crossdocking wordt ook wel prepacking, doorlevering of transitolevering genoemd.

4.4.4 Distributiecentrumlevering (D.C.-levering)

Een DC-levering is een distributiewijze waarbij de orders bij de leverancier en/of logistiek dienstverlener worden verzameld en naar het distributiecentrum worden gereden om daar in opslag te worden genomen. De eindbestemming (filiaal) van de goederen die worden geleverd is vooraf niet bekend bij de leverancier en/of logistiek dienstverlener.

4.4.5 GS1 adrescode

Een code waarmee bedrijfsadressen uniek gecodeerd kunnen worden. De code kan zowel betrekking hebben op externe postadressen (bijvoorbeeld een hoofdkantoor, vestigingen en distributiecentra) als interne adressen (zoals afdelingen, laadplatforms en magazijnlocaties). De code heeft dezelfde structuur als de GS1 artikelcode. De internationale benaming voor de code is GLN (Global Location Number).

4.4.6 GS1 label

Het GS1 label is een gestandaardiseerde vorm om allerlei relevante informatie op goederen aan te brengen. De belangrijkste informatie staat zowel in barcodevorm als in leesbaar schrift weergegeven.

Te denken valt bijvoorbeeld aan identificerende codes zoals de GS1 verzendcode (SSCC), of aanvullende informatie zoals ordernummer, gewicht, aantal en adrescodes.

4.4.7 Emballage

Verpakking, verpakkingsmateriaal, zonder de inhoud. Op emballage kan statiegeld berusten. Bijvoorbeeld: fles, krat, pallet.

4.4.8 Filiaallevering

Een filiaallevering is een distributiewijze waarbij de filiaalorders bij de leverancier en/of logistiek dienstverlener en/of op het distributiecentrum van de afnemer worden verzameld en direct naar het filiaal worden gereden.

4.4.9 Handelseenheid

Elke eenheid (product of dienst) die een bepaalde prijs kan krijgen of besteld of gefactureerd kan worden binnen de logistieke keten. Een handelseenheid kan een los artikel zijn, maar ook een samenvoeging van meerdere artikelen.

4.4.10 Ladingdrager

Een drager waarop of waarin artikelen tijdens het transport en opslag worden bewaard en die niet vast aan de artikelen verbonden is. Een drager die wel vast verbonden is aan het artikel, wordt gezien als onderdeel van het artikel en niet als aparte ladingdrager.

4.4.11 Ladingdrager met heterogene inhoud

Ook wel mixed of bonte ladingdrager genoemd. De ladingdrager bestaat uit verschillende soorten artikelen, met verschillende GTIN's.

4.4.12 Ladingdrager met homogene inhoud

De ladingdrager bestaat uit één soort artikel met één GTIN.

4.4.13 Logistieke eenheid

Elke verzameling goederen die niet 'vast' is verbonden aan andere goederen en die door de gehele logistieke keten afzonderlijk tussen afzender en ontvanger te volgen is. Dit kunnen bijvoorbeeld dozen, pallets of containers zijn. Een logistieke eenheid kan bestaan uit verschillende handelseenheden.

4.4.14 Primaire ladingdrager

Primair duidt erop dat de ladingdrager tijdens opslag en transport als handlingeenheid wordt gebruikt. Primaire ladingdrager is een verzamelnaam voor ladingdragers zoals pallets, rolcontainers, roly's, bledden, oogstbakken. Zie ook secundaire ladingdrager.

4.4.15 Rechtstreekse zending

Een rechtstreekse zending is een distributiewijze waarbij de leverancier rechtstreeks levert aan het filiaal. Rechtstreekse zending wordt ook wel RZ-levering genoemd.

4.4.16 Secundaire ladingdrager

Secundair duidt erop dat de ladingdrager tijdens opslag en transport onderdeel uit kan maken van een primaire ladingdrager. Secundaire ladingdrager is een verzamelnaam voor ladingdragers zoals fusten, kratten en dozen (indien deze niet zijn gekoppeld aan het artikel).

4.4.17 Serial Shipping Container Code (SSCC)

Met de SSCC kunnen verzendeenheden binnen een zending uniek geïdentificeerd worden. De nationale benaming is GS1 verzendcode.

4.4.18 Verzendbericht

EDI bericht voor het elektronisch versturen van gegevens over goederen door de leverancier naar de afnemer. Synoniem: elektronische pakbon

4.4.19 Verzendeenheid

Elke verzameling goederen die niet 'vast' is verbonden aan andere goederen en die door de gehele logistieke keten afzonderlijk tussen afzender en ontvanger te volgen is. Dit kunnen bijvoorbeeld dozen, pallets of containers zijn. Een verzendeenheid kan met een GS1 verzendcode of Serial Shipping Container Code (SSCC) wereldwijd uniek gecodeerd worden.

4.4.20 Zending

Een hoeveelheid goederen in één transportmiddel die op één moment op één plaats door een transportmiddel wordt afgeleverd. Een zending kan bestaan uit een of meerdere verzendeenheden.

5. Overige procesgebieden in de bouw- en installatiesector

5.1 Afstemming stamgegevens

Onder 'afstemming stamgegevens' vallen de processen waarmee afnemer en leverancier op een snelle wijze over dezelfde productgegevens met onderliggende handelsgegevens (ook wel artikelgegevens genoemd) kunnen beschikken. Het gaat hierbij om productgegevens, algemene artikelgegevens en afnemersspecifieke artikelgegevens.

5.1.1 Productgegevens

De productgegevens worden aangeleverd en onderhouden door de producent (of merkhouder) van het product. Het uitwisselen van productgegevens gebeurt wel in de installatiesector, maar op dit moment nog niet in de bouwsector. Bij het uitwisselen van productgegevens worden producten geassocieerd volgens de ETIM standaard voor classificatie. Producten worden geassocieerd naar productgroepen en productklassen. Per groep en klasse wordt vastgelegd wat de relevant technische kenmerken zijn; bijvoorbeeld vorm, toepassing of functie.

Een verwijzing naar de basis (technische) productgegevens kan worden gemaakt op artikelgegevensniveau (zowel afnemersspecifiek als algemeen).

5.1.2 Algemene artikelgegevens

Bij de algemene artikelgegevens betreft het handelsinformatie over de artikelen die de leverancier in zijn catalogus heeft opgenomen. Hierbij gaat het om technische condities en gegevens als de GTIN, de artikelcode, de verpakkingsvorm, de artikelomschrijving, de minimale afname en algemene prijsinformatie/-wijzigingen (wijzigingen in prijzen, kortingen en toeslagen op bestaande artikelen) etc. De algemene artikelgegevens betreft catalogusinformatie die voor alle afnemers identiek is.

In de installatiesector wordt voornamelijk gewerkt met algemene artikelberichten en prijswijzigingen voor het uitwisselen van artikelstamgegevens. De bouwsector werkt daarnaast ook met afnemersspecifieke artikelgegevens uitwisseling.

5.1.3 Afnemersspecifieke artikelgegevens

Bij de afnemersspecifieke artikelgegevens betreft het artikelgegevens over het assortiment dat door de afnemer wordt afgenomen en waarvan de voorwaarden zijn vastgelegd in een contract tussen de afnemer en leverancier. Dit artikelbericht is specifiek per afnemer. Ook hier worden technische condities en gegevens als de GTIN, de artikelcode, de verpakkingsvorm, de minimale afname en prijsinformatie/-wijzigingen (wijzigingen in prijzen, kortingen en toeslagen op bestaande artikelen) etc. uitgewisseld, echter deze informatie is specifiek geldend voor één afnemer.

5.1.4 Berichten: proces afstemming stamgegevens

Binnen het procesgebied afstemming stamgegevens voor de bouw en installatiesector worden de volgende berichten ondersteund:

- **PRODUCTGEGEVENSBERICHT:** met het productgegevensbericht geeft de producent voor elk product de productklasse en de voor deze productklasse relevante kenmerken en waarden door aan de afnemer.
- **ARTIKELBERICHT:** met het artikelbericht geeft de leverancier aan welke artikelen hij in zijn catalogus heeft staan, in welke verpakkingsvorm, met welke GS1 artikelcode, voor welke prijs etc.

5.2 Commerciële voorwaarden

Onder het proces ‘commerciële voorwaarden’ vallen de processen waarin de leverancier en afnemer komen tot klantgebonden (vertrouwelijke) afspraken ten aanzien van (netto)prijzen of kortingen per artikel of kortingsgroep.

2.2.1 Conditiebericht

Het uitwisselen van condities –klantspecifieke afspraken – met handelspartners kan op basis van drie conditiesoorten:

- **Basiscondities;** basisafspraken over (netto)prijzen en kortingen met betrekking tot het assortiment.
- **Actiecondities:** afspraken over (netto)prijzen en kortingen met betrekking tot het assortiment horend bij een actie.
- **Projectcondities:** afspraken over (netto)prijzen en kortingen met betrekking tot het assortiment horend bij een bepaald project.

Deze basis-, actie- en projectcondities hebben betrekking op zowel individuele artikelen als kortingsgroepen.

5.2.1 Offerteaanvraag

Met behulp van de offerteaanvraag is de afnemer in staat om een offerte aan te vragen bij haar leverancier.

De offerteaanvraag bevat gestructureerde informatie over de artikelen die een afnemer voor een specifiek project van de leverancier wil afnemen.

Daar waar een jaarcontract over het standaard assortiment van leverancier gaat en deze informatie per artikelbericht wordt uitgewisseld, gaat een projectcontract over configureerbare artikelen, niet-standaard assortiment en/of standaard assortiment met bijzonderheden welke uitgewisseld wordt met een offerteaanvraag.

5.2.2 Offertebericht

Het offertebericht stelt de leverancier in staat haar afnemer een offerte te bieden. Het offertebericht is een antwoord van de leverancier op de offerteaanvraag die hij van de afnemer heeft ontvangen: het bericht geeft informatie over wat de leverancier kan leveren voor een project tegen welke condities.

5.2.3 Berichten: proces commerciële voorwaarden

Binnen het procesgebied afstemming stamgegevens voor de bouw en installatiesector worden de volgende berichten ondersteund:

- **CONDITIEBERICHT:** met het conditiebericht worden de condities, ofwel klantspecifieke afspraken uitgewisseld
- **OFFERTEAANVRAAG:** voor het afnemen van configureerbare artikelen, niet-standaard assortiment en/of standaard assortiment met bijzonderheden wordt gebruik gemaakt van een offerteaanvraag
- **OFFERTEBERICHT:** het offertebericht wordt gebruikt door de leverancier om een reactie te geven op de offerteaanvraag die hij van de afnemer heeft ontvangen.

5.3 Vraag- en aanbodsignalen

Onder 'vraag- en aanbodsignalen' vallen de processen waarmee afnemer en leverancier de specifieke leverhoeveelheden en levertijdstoppen vaststellen. Afnemer en leverancier moeten gezamenlijk een proces afspreken waarmee de vraag of behoefte bij de afnemer tijdig kan worden bepaald en vervuld. In de bouw- en installatiesector treffen we de volgende scenario's aan: 'Bestellen; deellevering niet toegestaan' en 'Bestellen; deellevering toegestaan'. Het verschil tussen de scenario's ligt in de verschillende manieren waarop de leverancier om gaat met situaties waarin hij niet conform order kan leveren. Onder een deellevering verstaan we dat slechts een deel van de bestelling wordt geleverd.

Afnemer en leverancier leggen vooraf in een samenwerkingsovereenkomst vast of zij met of zonder deellevering werken. Afhankelijk van het artikel, kunnen zij besluiten beide scenario's in te zetten. Beide scenario's kunnen tussen alle ketenpartijen worden ingezet. In de installatiesector wordt gewerkt met beide scenario's. In de bouwsector is het scenario 'bestellen; deellevering toegestaan' het meest gebruikelijke scenario.

5.3.1 Bestellen; deellevering niet toegestaan

Als de leverancier niet conform order kan leveren, levert hij wat hij op dat moment aan goederen heeft op de gewenste datum en tijd. Wat de leverancier niet kan leveren komt te vervallen. Er wordt geen deellevering ingepland.

5.3.2 Bestellen; deellevering toegestaan

Als de leverancier niet conform order kan leveren, zal de leverancier de gevraagde hoeveelheid uitleveren eventueel verdeeld in meerdere leveringen.

5.3.3 Berichten: proces vraag- en aanbodsignalen

Binnen het procesgebied vraag- en aanbodsignalen voor de bouw en installatiesector worden de volgende berichten ondersteund:

- **ORDER:** een order is de opdracht van een afnemer aan een leverancier tot het leveren c.q. klaarzetten van een bepaalde hoeveelheid van een of meerdere artikelen op één tijdstip, op één plaats, voor één bestemming;
- **ORDERBEVESTIGING:** een orderbevestigingsbericht is een opgave van een leverancier aan een afnemer als een reactie op een order. De leverancier geeft hierin aan of hij al dan niet conform order kan leveren. Het doel van de orderbevestiging is het verstrekken van inzicht in de daadwerkelijke levering van de bestelde artikelen.

5.4 Financiële afhandeling

Onder 'financiële afhandeling' vallen de processen waarmee leverancier en afnemer overeenstemming bereiken over hetgeen betaald zal gaan worden. Op basis van de geleverde goederen en de commerciële afspraken wordt door afnemer en leverancier het te betalen bedrag vastgesteld. In de bouw en installatiesector treffen we de scenario's normale factuur en correctiefactuur aan:

5.4.1 Normale factuur: de leverancier factureert

Dit is het meest voorkomende scenario: binnen de bouw en installatiesector wordt voornamelijk gefactureerd door de leverancier.

5.4.2 Correctiefactuur

Dit scenario treedt in werking wanneer afnemer of leverancier een fout constateert in de factuur.

5.4.3 Berichten: proces 'financiële afhandeling'

Binnen het procesgebied levering en ontvangst voor de bouw en installatiesector wordt het volgende bericht ondersteund:

- **FACTUUR:** de factuur is een opgave van de geleverde, dan wel retourgekomen goederen met de corresponderende prijzen of een opgave van de geleverde diensten. Een normale factuur kan positief (debet) of negatief (credit) zijn.